

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

ویژه‌نامهٔ نکوداشت استاد دکتر جعفر صابری نجفی

عضو هیئت‌علمی پیشکسوت دانشکدهٔ علوم ریاضی
دانشگاه فردوسی مشهد

آذرماه ۱۴۰۴

ویژه‌نامهٔ نکوداشت
دکتر جعفر صابری نجفی

دانشکدهٔ علوم ریاضی دانشگاه فردوسی مشهد

چاپ اول: ۱۴۰۴

گردآوری و صفحه‌آرایی: دکتر حامد فهیمی، فائزه واحدی جو

ویراستار ادبی: دکتر زهره وثاق، فائزه واحدی جو

طراح جلد: رضا احمدئی

انتشارات: گل‌واژه

۱	مروری بر زندگی، خدمات و آثار علمی استاد.....	۹
۲	یادداشت‌های تقدیمی.....	۴۴
۳	تصاویر و اسناد.....	۱۰۱

استاد گرامی، جناب آقای دکتر جعفر صابری نجفی

به نمایندگی از خانواده بزرگ دانشکده علوم ریاضی دانشگاه فردوسی مشهد، مراتب عمیق‌ترین سپاس خویش را از سال‌ها فعالیت علمی و اجرایی جناب‌عالی ابراز می‌دارم. حضرت‌عالی نه تنها در عرصه‌های تخصصی آنالیز عددی و معادلات انتگرالی چهره‌ای شناخته‌شده تلقی می‌گردید، بلکه همت بلند شما در پرورش استعدادهای درخشان و تربیت چندین نسل از دانشجویان ممتاز دکتری، یادگاری ماندگار برای جامعه علمی کشور است. کارنامه خدمات اجرایی شما، اعم از معاونت آموزشی دانشگاه تبریز، معاونت گروه ریاضی کاربردی، و مدیریت کتابخانه پرفسور تقی فاطمی این دانشکده، گواه روشنی بر تدبیر و تعهد جناب‌عالی در اعتلای آموزشی است.

دانشکده علوم ریاضی دانشگاه فردوسی مشهد، همواره از حضور علمی و اجرایی شما بهره‌مند بوده و خواهد بود. شیوه تدریس‌تان در کلاس‌های درس و دغدغه‌مندی شما در حوزه آموزش ریاضی، می‌تواند الگویی برای دیگران باشد.

در پایان، برای جناب‌عالی از درگاه ایزد منان، سلامتی، بهروزی و توفیقات روزافزون را مسئلت نموده و امیدوارم همواره شاهد درخشش هر چه بیشتر نام نیک شما در میهن عزیزمان باشیم.

محمد صال مصلحیان

رئیس دانشکده علوم ریاضی

دانشگاه فردوسی مشهد

آذرماه ۱۴۰۴

مروری بر زندگی، خدمات و آثار علمی

دکتر جعفر صابری نجفی

سال شمار زندگی

۱۳۲۵	(اول تیرماه) تولد در شهر قوچان
۱۳۲۸	پایان تحصیلات ابتدایی، دبستان مهرداد قوچان
۱۳۴۵	پایان تحصیلات متوسطه و اخذ مدرک دیپلم، دبیرستان جلیل نصیرزاده مشهد
۱۳۴۹	اخذ مدرک کارشناسی از دانشگاه مشهد (فردوسی مشهد)
۱۳۵۱	اتمام خدمت سربازی در سمت افسر سپاه دانش در کرمانشاه
۱۳۵۳	اخذ مدرک کارشناسی ارشد ریاضی از دانشگاه آذربادگان (تبریز) با معدل کل ۴ از ۴
۱۳۵۳	کسب رتبه اول در بین دانشجویان ورودی در مقطع کارشناسی ارشد
۱۳۵۳	استخدام رسمی آزمایشی در دانشگاه آذربادگان تبریز به عنوان مربی به مدت ۸ سال
۱۳۵۵	عضو کمیته اجرایی هفتمین کنفرانس ریاضی ایران، دانشگاه تبریز
۱۳۵۶	تدریس در مرکز تربیت معلم دختران تبریز

۱۳۵۹	معاون دانشکده علوم دانشگاه تبریز به مدت ۲ سال
۱۳۵۹	ازدواج
۱۳۶۱	انتقال به گروه ریاضی دانشگاه مشهد
۱۳۶۲	سرپرست خوابگاه‌های دانشگاه مشهد
۱۳۶۲	تدریس در دانشگاه فردوسی مشهد
۱۳۶۳	تولد اولین فرزند(نوید)
۱۳۶۴	دریافت بورس تحصیلی از سوی وزارت علوم و آموزش عالی ایران برای ادامه تحصیل در مقطع کارشناسی ارشد و دکتری در دانشگاه کارلتون، اتاوا، کانادا
۱۳۶۶	اخذ مدرک کارشناسی ارشد از دانشگاه کارلتون، کانادا
۱۳۶۷	تدریس در دانشگاه کارلتون، کانادا
۱۳۶۸	تولد دومین فرزند(علی)
۱۳۶۹	دستیار استاد در دانشگاه آیوا استیت، آمریکا
۱۳۷۱	تدریس در کالج انکنی، آمریکا
۱۳۷۱	شرکت در کنفرانس ریاضی کاربردی دانشگاه اکلاهاما، آمریکا
۱۳۷۲	اخذ مدرک دکتری ریاضیات کاربردی از دانشگاه ایالتی ایوا، ایمز، آمریکا
۱۳۷۲	تولد سومین فرزند(عرفان)
۱۳۷۳	ارتقا به مرتبه استادیاری، دانشگاه فردوسی مشهد
۱۳۷۴	تدریس در دانشگاه غیردولتی سجاده، مشهد
۱۳۷۵	معاون گروه ریاضی، دانشگاه فردوسی مشهد
۱۳۷۵	تدریس در مرکز تربیت معلم شهید خورشیدی مشهد

- ۱۳۷۶ تدریس در دانشگاه امام رضا(ع) مشهد
- ۱۳۷۷ برنده جایزه بهترین مقاله ارائه شده در سی امین کنفرانس ریاضی ایران
- ۱۳۷۸ تولد چهارمین فرزند(زهررا)
- ۱۳۷۸ کسب جایزه استاد عباس ریاضی کرمانی در کنفرانس ریاضی دانشگاه اردبیل
- ۱۳۷۹ سرپرست کتابخانه استاد تقی فاطمی، دانشکده علوم ریاضی، دانشگاه فردوسی مشهد
- ۱۳۷۹ صاحب امتیاز مجله دانشجویی خط هفتم
- ۱۳۸۰ عضو کمیته بهره‌وری دانشگاه فردوسی مشهد
- ۱۳۸۶ ارتقا به مرتبه دانشیاری، دانشگاه فردوسی مشهد
- ۱۳۸۶ تدریس در دانشگاه پیام نور واحد فریمان
- ۱۳۸۷ عضو کمیته برنامه‌ریزی درسی گروه ریاضی کاربردی، دانشگاه فردوسی مشهد
- ۱۳۸۹ عضو هیئت تحریریه دوره دوم مجله اتحاد
- ۱۳۹۰ ارتقا به مرتبه استادی، دانشگاه فردوسی مشهد
- ۱۳۹۲ معاون آموزشی موسسه آموزش عالی غیردولتی طوس، مشهد
- ۱۳۹۵ سردبیر مسئول در مجله بین‌المللی ریاضیات کاربردی

مقالات استاد (به همراه نام نویسندگان همکار)

- Laplace transform pairs of N-dimensions. *Appl. Math. Lett.*, 7(5), 93–96. (1994).
- Dahiya, R. S. (2004). Theorems on n-dimensional Laplace transformation involving the solution of wave equations. *Integral Transforms Spec. Funct.*, 15(4), 337–358.
- Some remarks on n-dimensional Laplace transforms. *Ital. J. Pure Appl. Math.*, 21, 163–168. (2007).
- Heidari, M. (2007). A quadrature method with variable steps for solving linear Volterra integral equations of the 2nd kind. *Appl. Math. Comput.*, 188(1), 548–554.
- Heidari, M. (2007). Solving linear integral equations of the 2nd kind with repeated modified trapezoid quadrature method. *Appl. Math. Comput.*, 189(1), 980–985.
- Heidari, M. (2007). A generalized block-by-block method for solving Volterra linear integral equations. *Appl. Math. Comput.*, 188(2), 1969–1974.
- Taheri, S. H., Ghazvini, M. H., & Biazar, J. (2007). A hybrid of the restarted Arnoldi and electromagnetism meta-heuristic methods for calculation eigenvalues and eigenvectors of a non-symmetric matrix. *Appl. Math. Comput.*, 191(1), 79–88.
- Ghorbani, A. (2007). He's homotopy perturbation method for calculating Adomian polynomials. *Int. J. Nonlin. Sci. Numer. Simul.*, 8(2), 229–232.
- Ghorbani, A. (2008). Exact solutions for nonlinear integral equations by a modified homotopy perturbation method. *Comput. Math. Appl.*, 56(4), 1032–1039.
- Tamamgar, M. R. (2008). The variational iteration method: A highly promising method for solving the system of integro-differential equations. *Comput. Math. Appl.*, 56(2), 346–351.

- Tamamgar, R. (2008). Modified homotopy perturbation method for solving the system of Volterra integral equations. *Int. J. Nonlin. Sci. Numer. Simul.*, 9(4), 409–415.
- Ghorbani, A. (2009). He's homotopy perturbation method: An effective tool for solving nonlinear integral and integro-differential equations. *Comput. Math. Appl.*, 58(11-12), 2379–2390.
- Ghorbani, A. (2009). An effective modification of He's variational iteration method. *Nonlinear Anal. Real World Appl.*, 10(5), 2828–2833.
- Toutounian, F., & Taheri, S. H. (2009). A hybrid of the Newton-GMRES and electromagnetic meta-heuristic methods for solving systems of nonlinear equations. *J. Math. Model. Algor.*, 8, 425–443.
- Kamyad, A. V., & Mehrabinezhad, M. (2010). A numerical approach for solving linear and nonlinear Volterra integral equations with controlled error. *IAENG Int. J. Appl. Math.*, 40(2), 1–8.
- Ghorbani, A. (2010). Convergence of He's variational method for nonlinear oscillators. *Nonlinear Sci. Lett. A*, 1(4), 379–384.
- Ghorbani, A. (2010). Piecewise-truncated parametric iteration method: A promising analytical method for solving Abel differential equations. *Z. Naturforsch. A*, 65, 529–539.
- Tamamgar, M. (2010). Modified homotopy perturbation method for solving integral equations. *Int. J. Mod. Phys. B*, 24(24), 4741–4746.
- Akhavan, F. (2010). Variational iteration method for solving nonlinear differential-difference equations (NDDEs). *Aust. J. Basic Appl. Sci.*, 4(10), 4971–4975.
- Zahmatkesh, S. (2010). Homotopy perturbation method (HPM) for solving higher order boundary value problems (BVP). *Appl. Math. Comput. Sci.*, 1(2), 199–224.

- Akhavan, F. (2010). Variational iteration method for solving m-th order boundary value problems. *Indian J. Sci. Technol.*, 3(9), 990–993.
- Akhavan, F. (2010). Variational iteration method for solving seventh order integro-differential equations. *Appl. Math. Comput. Sci.*, 2(1), 27–34.
- Mehrabinezhad, M. (2011). Application of He's homotopy perturbation method to linear programming problems. *Int. J. Comput. Math.*, 88(2), 341–347.
- Mehrabinezhad, M., & Diogo, T. (2013). The Coiflet-Galerkin method for linear Volterra integral equations. *Appl. Math. Comput.*, 221, 469–483.
- Ghorbani, A. (2011). A piecewise-spectral parametric iteration method for solving the nonlinear chaotic Genesio system. *Math. Comput. Model.*, 54, 131–139.
- Ghorbani, A. (in press). Solving fractional integro-differential equations with the Riemann-Liouville derivatives using He's variational iteration method. *Arab J. Math. Math. Sci.*
- Mehrabinezhad, M. (submitted). Application of He's homotopy perturbation method for calculating two-dimensional Laplace transforms.
- Ghorbani, A. (2013). New convergence of variational iteration method for nonlinear partial differential equations. *Iran. J. Numer. Anal. Optim.*, 3(1), 1–7.
- Ghorbani, A. (2012). Exact solutions of some types of Fredholm integral equations: He's VIM combined with finite series. *Appl. Math. Comput. Sci.*, 4(2), 117–130.
- A computational n-dimensional Laplace transforms involved with Fourier cosine transforms. *ISRN Appl. Math.*, 2013, Article ID 748417. (2013).
- Daliri, M. H., & Ghorbani, A. (2018). An efficient numerical method for a class of nonlinear Volterra integro-differential equations. *J. Appl. Math.*, 2018, Article ID 7461058.

- Daliri, M. H., & Ghorbani, A. (2018). A novel method for solving nonlinear Volterra integro-differential equation systems. *Abstr. Appl. Anal.*, 2018, 1–7.
- Jafari, H. S. (2011). Comparison of Liao's optimal HAM and Niu's one-step optimal HAM for solving integro-differential equations. *J. Appl. Math. Bioinform.*, 1(2), 85–98.
- Heidari, M. (2010). Solving nonlinear integral equations in the Urysohn form by Newton–Kantorovich quadrature method. *Comput. Math. Appl.*, 60, 2058–2065.
- Samadi, O. R. N., & Tohid, E. (2011). Numerical solution of two-dimensional Volterra integral equations by spectral Galerkin method. *J. Appl. Math. Bioinform.*, 1(2), 159–174.
- Ghorbani, A., & Gachpazan, M. (2011). A modified parametric iteration method for solving nonlinear second order BVPs. *Comput. Appl. Math.*, 30(3), 499–515.
- Ghorbani, A., & Gachpazan, M. (2011). A new spectral variational iteration method for solving nonlinear two-point boundary value problems. *World Appl. Sci. J.*, 13, 48–54.
- Ghorbani, A. (2012). Exact solutions of some types of Fredholm integral equations: He's VIM combined with finite series. *Appl. Math. Comput. Sci.*, 4(2), 117–130.
- Effati, S., & Nik, H. S. (2014). Optimal and adaptive control for a kind of 3D chaotic and 4D hyper-chaotic systems. *Appl. Math. Model.*, 38(2), 759–777.
- Mehrabinezhad, M., & Akbari, H. (2012). Solving Volterra integral equations of the second kind by wavelet-Galerkin scheme. *Comput. Math. Appl.*, 63(11), 1536–1547.
- Nik, H. S., & Effati, S. (2015). Ultimate bound sets of a hyperchaotic system and its application in chaos synchronization. *Complexity*, 20(4), 30–44.

- Nik, H. S., Effati, S., & Van Gorder, R. A. (2014). Hybrid projective synchronization and control of the Baier–Sahle hyperchaotic flow in arbitrary dimensions with unknown parameters. *Appl. Math. Comput.*, 248, 55–69.
- Fatahi, H., & Shivanian, E. (2017). A new spectral meshless radial point interpolation (SMRPI) method for the two-dimensional Fredholm integral equations on general domains with error analysis. *J. Comput. Appl. Math.*, 294, 196–209.
- Motsa, S. S., Nik, H. S., & Effati, S. (2014). On the piecewise-spectral homotopy analysis method and its convergence: Solution of hyperchaotic Lü system. *J. Numer. Math.*, 22(4), 343–362.
- Ebrahimi, S., Ghogdi, & Ghomanjani, F. (2015). Expansion of the Exp-function method for solving systems of two-dimensional Navier-Stokes equations. *J. Taibah Univ. Sci.*, 9(1), 121–125.
- Izadkhah, M. M. (2015). Gegenbauer spectral method for time-fractional convection-diffusion equations with variable coefficients. *Math. Methods Appl. Sci.*, 38(15), 3183–3194.
- Akhavan, F. (2014). The numerical solution of the singularly perturbed differential-difference equations based on the meshless method. *Int. J. Appl. Math. Res.*, 3(2), 116–121.
- Ghorbani, A., & Gachpazan, M. (2012). An adaptive spectral vibrational iteration method for solving nonlinear initial value problems. *Nonlinear Sci. Lett. A*, 3, 1–12.
- Nik, H. S., & Effati, S. (2015). New ultimate bound sets and exponential finite-time synchronization for the complex Lorenz system. *J. Complex.*, 31(5), 715–730.
- Hengamain, E., A. (2016). Solving linear two-dimensional Fredholm integral equations system by triangular functions. *Int. J. Appl. Math. Res.*, 5(4), 187–191.

- Akhavan, F., & Soheili, A. R. (2018). A method based on the meshless approach for singularly perturbed differential-difference equations with boundary layers. *Comput. Methods Differ. Equ.*, 6(3), 295–311.
- Ghoochani-Shirvan, R. , & Gachpazan, M. (2018). An analytical and approximate solution for nonlinear Volterra partial integro-differential equations with a weakly singular kernel using the fractional differential transform method. *Int. J. Differ. Equ.*, 2018, 1–10.
- Izadkhah, M. M., & Toutounian, F. (2017). An extension of the Gegenbauer pseudospectral method for the time fractional Fokker-Planck equation. *Math. Methods Appl. Sci.*, 40(15), 3183–3194.
- Gholamian, M. (2018). Cubic B-splines collocation method for a class of partial integro-differential equation. *Alex. Eng. J.*, 57, 2157–2165.
- Heidari, M. (2014). A new modified quadrature method for solving linear weakly singular integral equations. *World J. Model. Simul.*, 10, 69–78.
- Daliri, M. H. (2019). Improved variational iteration method for solving a class of nonlinear Fredholm integral equations. *SeMA*, 76(2), 141–152.
- Heidari, M. (2019). Cubic B-splines collocation method for solving a partial integro-differential equation with a weakly singular kernel. *Comput. Methods Differ. Equ.*, 7(3), 497–510.
- Ghorbanpoor, R., Nik Long, N. M. A., & Erfanian, M. (2020). Stress intensity factor for multiple cracks in an infinite plate using hypersingular integral equations. *Comput. Methods Differ. Equ.*, 8(1), 69–84.
- Afraz, H. (2020). Local fractional variational Yang-Laplace method for solving local fractional partial differential equations. *J. New Res. Math.*, 6(27), 41–52.
- Hengamian Asl, E., & Gachpazan, M. (2020). 2D-fractional Muntz–Legendre polynomials for solving the

- fractional partial differential equations. *Iran. J. Numer. Anal. Optim.*, 10(2), 1–31.
- Hengamian Asl, E., & Gachpazan, M. (2022). Numerical solution of fractional-order population growth model using fractional-order Muntz–Legendre collocation method and Padé-approximants. *Jordan J. Math. Stat.*, 15(1), 157–175.
  - Ghorbanpoor, R., Nik Long, N. M. A., & Erfanian, M. (2022). Stability and convergence analysis of singular integral equations for unequal arms branch crack problems in plane elasticity. *Appl. Math. Model.*, 103, 731–749.
  - Hengamian Asl, E. (2019). Triangular functions with convergence for solving linear system of two-dimensional fuzzy Fredholm integral equation. *Jordan J. Math. Stat.*, 12(4), 557–580.
  - Buzhabadi, R. (2012). On the homotopy analysis method and optimal value of the convergence control parameter: Solution of Euler Lagrange equation. *Appl. Math.*, 3(8), 873–881.
  - Afraz, H., Gachpazan, M., & Jafari, H. (2023). Local fractional Yang-Laplace variational method for solving KdV equation on Cantor set. *J. Math. Ext.*, 17(3).

دانش آموختگان دکتری با راهنمایی استاد

سال دفاع	نام	عنوان رساله
۱۳۸۶	مهدی حیدری	بهبود روش‌های تربیع برای حل عددی معادلات انتگرالی
۱۳۸۸	حسن طاهری	حل معادلات انتگرالی فرد هلم با استفاده از روش ابتکاری الکترومغناطیس
۱۳۹۱	اصغر قربانی	روش‌های تحلیلی تقریبی برای حل مسائل دیفرانسیلی غیرخطی
۱۳۹۱	محمد محرابی نژاد	حل عددی رده‌هایی از معادلات انتگرالی ولترا و مسائل کنترل بهینه با استفاده از توابع مقیاس
۱۳۹۳	حسن صابری نیک	دستگاه‌های دینامیکی آشوبناک: حل تقریبی، کنترل و همزمان سازی
۱۳۹۴	محمد مهدی ایزد خواه	روش‌های طیفی گیگن بائر برای حل عددی معادلات دیفرانسیل با مشتقات جزئی کسری نسبت به زمان
۱۳۹۶	محمد غلامیان	حل عددی رده‌ای از معادلات انتگرال- دیفرانسیل جزئی ولترا به وسیله بی- اسپلاین‌های مکعبی
۱۳۹۶	فهمیه اخوان	توسیع روش‌های عددی جهت حل مسائل مقدار مرزی برای معادلات تفاضلی- دیفرانسیل اختلال منفرد
۱۳۹۷	رضوان قوچانی	حل تحلیلی- تقریبی رده‌ای از معادلات انتگرال- دیفرانسیل جزئی با هسته منفرد به‌طور ضعیف به روش تبدیل دیفرانسیل کسری
۱۳۹۷	محمد حسین دلیری	حل عددی رده‌هایی از معادلات انتگرالی و انتگرال-دیفرانسیل معمولی غیرخطی

یک روش بدون شبکه بر اساس توابع پایه‌ای شعاعی برای حل برخی از معادلات انتگرالی خطی فردهلم دوبعدی	هدایت الله فتاحی	۱۳۹۸
یک روش عددی برای حل معادلات منفرد و ابرمنفرد مرتبط با محاسبه‌ی ضریب شدت تنش بر روی ترک‌های چندگانه در صفحه‌ی الاستیسیته با استفاده از توابع پایه‌ای	راضیه قربان پور	۱۴۰۰
ترکیب روش تکرار تغییراتی کسری موضعی با تبدیل یانگ - لاپلاس برای حل رده‌ای از معادلات دیفرانسیل با مشتقات جزئی کسری	هما افراز	۱۴۰۰

دانش‌آموختگان کارشناسی ارشد تحت راهنمایی استاد

سال دفاع	نام	عنوان پایان‌نامه
۱۳۷۶	محمود حسینی	قضایایی در تبدیلات لاپلاس چندبعدی و کاربرد آن‌ها
۱۳۷۸	تورج مستحسن	قضایایی در تبدیلات کارسون - لاپلاس و بعدی و حل مسائل با مقدار مرزی n - لاپلاس
۱۳۷۹	ابوالفضل حسینی	بعدی به n - قضایایی در تبدیلات لاپلاس کمک تبدیلات سینوسی و کسینوسی فوریه و کاربردهای آن
۱۳۷۹	داود نجاتی	حل معادلات انتگرالی فرد هولم با استفاده از تبدیلات انتگرالی معلوم
۱۳۸۰	مسعود معلم‌پور	بررسی یک مدل ارائه‌شده برای رشد تومورها
۱۳۸۰	علی توکلی	بررسی ارتعاشات عرضی و پیچشی مدل‌های غیرخطی پل‌های معلق
۱۳۸۱	حسن شریفی‌راد	دستگاه تبدیلات کارسون - لاپلاس چندبعدی و کاربری آن در مسئله انتقال حرارت
۱۳۸۲	قاسم اکبری	معکوس سازی عددی تبدیلات لاپلاس به روش لاگر
۱۳۸۲	سعید پناهیان‌فرد	نظریه و محاسبات زنجیره‌ای تبدیلات لاپلاس دوبعدی و کاربردهای آن
۱۳۸۴	عباس فرجی	محاسبه عددی تبدیل معکوس لاپلاس به روش سری فوریه و سری لاگر
۱۳۸۴	محمدحسین دلیری	حل تحلیلی و عددی برخی از معادلات موج به کمک تبدیلات لاپلاس چندبعدی
۱۳۸۵	راما امیری	حل عددی برخی از معادلات انتگرالی منفرد با استفاده از موجک‌های دابشی

۱۳۸۶	محمدرضا تماگر	حل معادلات انتگرالی به روش اختلال - هموتوبی
۱۳۸۶	اصغر قربانی	روش اختلال هموتوبی هی و کاربردهای مختلف آن
۱۳۸۷	فهیمه اخوان	روش تکرار تغییرات هی برای حل مسائل با مقدار مرزی و اولیه
۱۳۸۷	شیرین زحمت کش	روش اختلال هموتوبی هی برای حل مسائل با مقدار مرزی از مراتب مختلف
۱۳۸۸	سمیه ابراهیمی	روش تابع نمائی برای حل معادلات دیفرانسیل خطی
۱۳۸۸	تکتم حافظی نیا	روش حل عددی معادلات اختلال تکین مقدار اسپالین هم - B مرزی با استفاده از روش محلی
۱۳۹۰	فهیمه فیروزی	حل برخی از معادلات انتگرالی و مشتقات جزئی دوبعدی به روش تبدیلات دیفرانسیل
۱۳۹۰	حسین صابری جعفری	رهیافت تحلیلی هموتوبی بهینه برای حل معادلات دیفرانسیل غیرخطی
۱۳۹۱	اباصلت نوراللهی	روش تکرار تغییراتی برای حل معادلات دیفرانسیل کسری شبه گرما و شبه موج و بررسی همگرایی آن برای معادلات دیفرانسیل چند مرتبه ای
۱۳۹۱	اشرف سارونی	تعمیم روش های تابع نمایی و توابع استاندارد برای حل رده ای از معادلات دیفرانسیل معمولی
۱۳۹۱	فروغ روشن روان	روش کمترین مربعات متحرک برای حل عددی معادلات انتگرالی یک و دوبعدی
۱۳۹۱	امید رضا صمدی	روش های طیفی برای حل معادلات انتگرالی ولترا نوع دوم

۱۳۹۱	معظم ابراهیمی	بررسی تصویر ذهنی ریاضی فراگیران با توجه به سبک‌های شناختی و توانایی فضایی متفاوت
۱۳۹۱	زهره دولت‌آبادی	روش‌های عددی برای حل معادلات خطی انتگرال-دیفرانسیل ولترا و فردهولم-ولترا از مرتبه بالا
۱۳۹۲	عاطفه قناعتی	حل عددی معادله انتگرالی دوبعدی غیرخطی فردهولم به کمک توابع خاص
۱۳۹۲	شیما صنعتی حجار	برخی از روش‌های عددی برای حل معادلات انتگرالی از نوع آریزن
۱۳۹۳	سمانه شعبانی	روش‌های طیفی برای حل معادلات انتگرال-دیفرانسیل تأخیری از نوع تاخیرات متناسب شروع از مبدأ
۱۳۹۳	نفیسه قبدیان	روش منظم سازی برای حل معادلات انتگرالی فردهولم نوع اول
۱۳۹۳	حکیمه رحیمی	استفاده از توابع متعامد مثلثی برای حل معادلات انتگرالی فردهولم نوع دوم و معادلات ولترا-فردهولم غیرخطی
۱۳۹۴	الهام سجادی	روش تکرار تغییراتی برای حل معادلات انتگرالی خطی و غیرخطی ولترا و تعیین جواب‌های متناوب برای نوسانات غیرخطی نانوسیم‌ها
۱۳۹۵	غلامرضا پورمحمد رشخوار	حل عددی معادلات انتگرالی ولترای منفرد ضعیف با روش SCW
۱۳۹۷	محمود رسا خیرآبادی	روش توابع پایه‌ای شعاعی برای حل عددی رده‌ای از معادلات انتگرالی دوبعدی با برگ خریده‌های پیچیده

۱۳۹۷ احمد آراسته

حل عددی معادلات انتگرالی فردهلم خطی و
غیرخطی با ابعاد بالا به روش های هم محلی
درون یابی گرانیگاه

۱۳۹۷ محدثه

روش فضای هیلبرت هسته ای بازسازی شده
برای حل معادلات انتگرالی خطی و غیرخطی

خویشاوندی

یادداشت‌های تقدیمی

فلور نبوی
همسر استاد

همسر عزیزم، از پشتکار و تلاش بی‌وقفه‌ی شما در مسیر علمی سپاسگزارم و موفقیت‌هایتان مایه افتخار و مباهات من است. دیدن تلاش‌هایتان مرا به وجد می‌آورد. از شما سپاسگزارم که با اراده‌ای پولادین، تمام مراحل سخت این مسیر علمی را طی کردید. زحمات شما را ارج می‌نهم و در کنار شما به خود می‌بالم.

با عشق و احترام

دکتر هاشم صابری نجفی
برادر استاد
عضو هیئت علمی دانشکده علوم ریاضی و کامپیوتر
دانشگاه گیلان

به نام آنکه هستی و نیستی از اوست

افسوس که نامه جوانی طی شد / وان تازه بهار زندگانی دی شد

آن مرغ طرب که نام او بود شباب / افسوس ندانم که کی آمد کی شد (خیام)

با سلام و احترام به حضار محترم و همه همکاران و دوستان عزیزم در دانشکده علوم ریاضی دانشگاه فردوسی مشهد. با سپاس از همه دست‌اندرکاران برگزاری این سنت نیکو و بارزش، بنده در اینجا با ذکر شمه‌ای از زندگینامه برادرم، جعفر، از زاویه فعالیت‌های غیر آموزشی و پژوهشی ایشان مصدع می‌شوم و نگاه به آن موارد را به اظهار نظرات همکاران محترم ایشان محول می‌کنم.

اگرچه باید برحسب وظیفه در این جلسه حاضر می‌شدم اما به سبب کسالت ناشی از یک عمل جراحی نتوانستم به این مهم همت گمارم. من به دو دلیل مایل به شرکت حضوری بودم اول دیدار دوستان قدیمی و بسیار عزیزم آقایان: دکتر نیکنام، دکتر فراهی، دکتر چیتی، دکتر صبور ملکی، استاد بزرگوارم دکتر کرایه‌چیان و یادی از مرحوم دکتر نیرومند و دکتر یاسی داشته باشم و بتوانم خاطرات سال‌هایی که در کنار این عزیزان بوده‌ام را بیان و مرور کنم. (سال‌های چهل‌وهشت تا پنجاه و چهار) اما متأسفانه توفیق حاصل نگردید. یادآور می‌شوم که عزیزان دیگری هم بوده‌اند که در خاطرات خوب من نقش داشته‌اند که قادر به ذکر اسامی آنان نگردیدم. کوتاه‌سخن این‌که این عزیزان نقش مهمی در زندگی من داشته‌اند که فراموش‌نشده‌اند و بیان آن موارد از حوصله این مکتوب و جلسه بارزش شما خارج خواهد بود.

یادآور می‌شوم که با دکتر نیکنام و دکتر صبور ملکی افتخار همکاری داشتم و با دکتر فراهی، دکتر چیتی و شادروانان دکتر نیرومند و دکتر یاسی در دبیرستان دانشگاهی علم همکار بوده‌ایم و ایام بسیار خاطره‌انگیزی داشته‌ام. نظیر آن دبیرستان و آن دانش آموزان بالاستعداد بعید می‌دانم تکرار شدنی باشد.

بار دیگر مایلم از عزیزی که بانی تشکیل این گونه مراسم باارزش شده‌اند قدردانی کنم. به نظر من این مراسم نه تنها برای سپاس‌گزاری از زحمات چندین ساله همکاران می‌باشد بلکه بیانگر احترام به علم و عالم است، شما درواقع نشان می‌دهید که در این دنیای وانفسا و در این مملکت هنوز علم و عالم از درجه اهمیت بالایی برخوردارند. اگر ما خودمان چنین نکنیم از دیگران که در خارج دانشگاه هستند انجام آن را در این حد بعید می‌دانم. درود به همه شما.

دلیل دوم وجود برادر عزیزم جعفر است که مراسم به خاطر ایشان و با لطف همکاران ایشان تشکیل شده است. اگر بنا باشد همه خاطرات زندگی در کنار برادرم را بیان کنم، بسیار طولانی خواهد شد. سعی من این است که چندجمله‌ای بنویسم که حقیقت وجودی ایشان را بیان کند و به دور از تبلیغات شعاری باشد.

من و پنج برادرم همگی دوره کارشناسی را در دانشگاه مشهد گذرانده‌ایم (دو نفرمان در رشته ریاضی، دو نفر فیزیک، یک نفر زیست‌شناسی و برادر بزرگ‌ترم جغرافیا). از باب شوخی عرض می‌کنم که اگر قرار باشد به فارغ‌التحصیلان دانشگاه فردوسی مشهد تا این تاریخ ارثیه‌ای داده شود، سهم ما قابل توجه است. برادرم جعفر انسانی بسیار سخت‌کوش بوده است. ایشان در طول زندگی‌مان کمک‌های فراوان معنوی و مادی را در حق برادران کوچک‌تر خود روا داشته‌اند. به دلایلی که شاید لازم به بیان نباشد، هرکدام از ما تا حد ممکن از نظر مالی حامی یکدیگر بوده‌ایم و ایشان بیش از همه یاور ما بوده‌اند.

روش تحصیلی ایشان بخصوص در دبیرستان برای من بسیار آموزنده و جذاب بود و موجب شد که من هم در دبیرستان نصیرزاده مشهد (چهارراه عشرت‌آباد) رشته ریاضی را انتخاب نمایم. یکی از کارهای مهم ایشان تهیه مجله ریاضی یکان بود (۱۳۴۲-۱۳۵۶) که همراه خریداری می‌کردند و به ما توصیه می‌نمودند که مسائل آن مجله وزین را مطالعه و حل کنیم. علاقه‌مندی من به ریاضیات با مطالعه این مجله وزین بیشتر شد. ایشان شماره‌های هرساله را به همراه یکان سال در یک مجموعه قرار می‌دادند. فکر می‌کنم هنوز در کتابخانه ایشان موجود باشد. برادرم جعفر یک مجموعه دیگری از مسائل مهم و نمونه ریاضی را انتخاب و با خط بسیار زیبایش آن‌ها را می‌نوشت و مدون می‌کرد و در اختیار ما قرار می‌داد. هنوز یادم هست که آن مجموعه‌ی باارزش در یک دفتر با جلد زرد نوشته شده بود. ایشان خط فارسی و انگلیسی زیبایی دارد. مجموعه دیگری از ایشان که من در دبیرستان استفاده کردم، مطالب و مسائل شیمی کلاس ششم دبیرستان بود. یادم هست روزی در کلاس شیمی شادروان آقای ایروانی، دبیر بسیار عالی و توانای شیمی ما، در مورد جواب یک مسئله از دانش‌آموزان

کلاس ما سؤال کرد، البته هنوز درس آن قسمت داده نشده بود، به هر جهت من پاسخ مسئله را خدمت استاد ارائه دادم. فرمودند تو از کجا این را یاد گرفتی؟ عرض کردم از جزوه برادرم که شاگرد شما بوده است. از این نمونه‌ها در دوران تحصیل دبیرستان فراوان داشته‌ام که با کمک ایشان انجام‌پذیر گردید. آخرین موردی که باید عرض کنم علاقه جعفر به ورزش والیبال بود که ما را هم وادار به انجام آن می‌کرد. ایشان در تیم والیبال دانشکده علوم دانشگاه مشهد حضور داشت و بازیکن مؤثری برای تیم دانشکده بود. ما چند سال اول تحصیلات را در قوچان بودیم. این که چرا سر از قوچان درآوردیم، داستان مفصلی دارد که به مهاجرت خانواده‌مان و فرار از لوای بولشویک‌های شوروی باز می‌گردد که موجب شد از بخارا و سمرقند به قوچان برمی‌گردد که داستان طولانی دارد. به هر جهت در قوچان یک منزل بسیار بزرگ مرحوم پدرم تهیه‌کرده بود که دارای فضای کافی برای ما و فرزندان مرحوم عمویم بود. در یک قسمت از حیاط جعفر برادرم یک میدان والیبال درست کرده بود، تور والیبال را ایشان با نخ مخصوص می‌بافت و نصب می‌کرد و بعدها همه یاد گرفتیم که تور والیبال بیافیم. ضمناً نگرانی از تعداد بازیکن را نداشتیم زیرا با احتساب فرزندان مرحوم عمویم (که شوهرخاله‌ام هم بودند) معمولاً ۸ بازیکن حاضر بودند. از دیگر بازی‌های ما، ساختن بادبادک با کاغذ و رشته‌های حاصل از چوب نی بود. با دویدن و استفاده از جریان باد، آن‌ها را به هوا روانه می‌کردیم و گه‌گاهی به سبب انجام در فضای بزرگ‌تر از کوچه کنار منزل استفاده می‌کردیم و بازی‌های دیگر. سرپرست و کاپیتان ما برادرم جعفر بود. بعدها که به مشهد نقل مکان کردیم، دیگر خبری از حیاط بزرگ و بازی‌ها نبود؛ زیرا در منازل نه‌چندان بزرگ زندگی می‌کردیم. جعفر دوره کارشناسی ارشد خود را در دانشگاه تبریز شروع کرد و چون شاگرداول شد، همان‌جا به‌عنوان مربی استخدام گردید و من هرازگاهی به آنجا سفر می‌کردم. از بیان بقیه زندگی ایشان صرف‌نظر می‌کنم و می‌دانم که همکاران ایشان در جریان انتقال ایشان به مشهد هستند و کمک‌های لازم را نمودند و... به سبب تنگناهای مالی و گذران زندگی تحصیلی هر کدام از ما به دنبال اداره زندگی خود، غالباً از راه تدریس، بودیم البته از کمک به یکدیگر غافل نبودیم، بخصوص کمک‌های شادروان صادق برادر بزرگ ما و جعفر همچنان تداوم داشت. شاید شنیده باشید که نوه برادر مرحوم صادق به نام پارسا صابری نجفی در شصت و پنجمین المپیاد جهانی ریاضی ۲۰۲۴ که در انگلستان انجام شد مدال برنز را دریافت کرد و در المپیاد ریاضی جوانان در سال ۲۰۲۰ موفق به کسب مدال طلا گردید. ایشان هم‌اکنون دانشجوی ریاضی محض دانشگاه شریف است. پدرش پزشک متخصص در تهران می‌باشد. این موفقیت‌ها نظر لطف خداوند و در جبران کمک‌های برادرم به ما می‌باشد. (گویند در یک کلاس دبیرستان معلم از دانش‌آموزان خواست مطالبی راجع به قیل بنویسند. یکی

از بچه‌ها نوشت: *فیل حیوان عظیم‌الجثه‌ای است و اما شیر...* امیدوارم مطالب من چنین نباشد.

درباره برادرم جعفر باز هم می‌توانم مطالبی را بیان کنم اما برای پرهیز از طولانی شدن و اجتناب از مزاحمت سخن را به پایان می‌برم. بار دیگر از همه شما تشکر و سپاسگزاری می‌نمایم و ممنونم از این که حوصله خواندن مطالب را از خود نشان دادید. برای همه شما و برادرم دکتر جعفر صابری نجفی از خداوند بزرگ آرزوی توفیق و سلامتی دارم.

روزگار تان خوش باد.

علی صابری نجفی
فرزند استاد

به پاس سال‌ها دانش و مهربانی

خوشا آنان که با پروازِ دانش، به دل‌ها روشنی بخشیده‌اند.

پدر عزیزم، سال‌ها عمرت را وقف علم و آموزش کردی. تو فقط استاد ریاضیات نبودی؛ تو الگویی از صبر، فروتنی و مهربانی برای من و همه‌ی کسانی بودی که شانس داشتند تو را بشناسند. هر درس تو، نه فقط در کلاس، بلکه در زندگی روزمره هم جریان داشت.

با دقت علمی و نگاه مهربانانه‌ات، مسیر یادگیری و تفکر درست را برای من و دیگران هموار کردی. تو با حضور و نگاهت به من آموختی که زندگی نه فقط یادگیری علم، بلکه فهم مهربانی، تلاش و درست‌کاری است. تو به من آموختی که ارزش واقعی آدم‌ها نه در مقام و دارایی، بلکه در مهربانی، صداقت و تأثیری است که بر زندگی دیگران می‌گذارند. هر لحظه با تو بودن، فرصتی بود برای یادگرفتن و فهم بهتر زندگی. درس‌هایی که از تو گرفتم، نه تنها ذهنم را پروراند، بلکه قلبم را نیز شکل داد و راهنمایی شد برای تمام مسیر زندگی من.

پدر عزیزم، تو نه تنها معلم من بودی، بلکه همراه و راهنمای زندگی‌ام نیز بودی. هر چیزی که امروز در من می‌بینی از صبر، مهربانی و نگاه عمیق تو به زندگی سرچشمه می‌گیرد. تو به من آموختی که زندگی ارزشمند است وقتی با عشق و صداقت سپری شود و هر روز فرصتی است برای یادگیری و رشد.

امروز که روزگار بازنستگی را سپری می‌کنی، می‌بینم چگونه آرامش و وقار در زندگی‌ات جاری است. این دوران، نه تنها فرصتی برای تأمل و استراحت توست، بلکه یادآور سال‌ها تلاش بی‌وقفه و اثر ماندگارت بر دیگران است. نگاهت، همچنان روشن و راهنماست و حضور تو، حتی در سکوت روزهای آرام، الهام‌بخش من و همه‌ی کسانی است که به تو می‌نگرند. حضور تو در زندگی من، روشنایی‌ای است که همیشه با من خواهد ماند و الهام‌بخش هر قدم آینده‌ام خواهد بود.

با عشق و احترام

نوید صابری نجفی
فرزند استاد

پدرم همواره ستون استوار زندگی‌ام بوده است. او انسانی خستگی‌ناپذیر است که هیچ مانعی نتوانست شور او به دانستن و آموختن را خاموش کند. در شرایط طاقت‌فرسای زندگی، امیدش فزونی می‌یافت. با صبری بی‌کران، همواره در کنار ما بود و در سخت‌ترین لحظات، با آرامش و بینش خود، راهنمایی‌مان می‌کرد. عشق او به دانش، نه تنها الهام‌بخش فرزندان‌ش بود، بلکه در وجود شاگردان بی‌شماری که سال‌ها با حوصله و دلسوزی پروراند، تداوم یافت. هر جا سخن از دانایی و کوشش است، ردّ گام‌های او را می‌توان دید؛ آموختن را نه حرفه، که رسالت خود می‌دانست؛ دانش را برای خودِ دانش می‌خواست، نه برای نام و نه برای نان.

با احترام

عرفان صابری نجفی
فرزند استاد

برای پدرم، معلم زندگی

از روزی که به یاد دارم، مایه‌ی سربلندی من بودید. خوش‌شانس بودم که به من یاد دادید چطور بند کفش‌هایم را محکم ببندم و پشت قدم‌هایتان حرکت کنم. هرروز درس تازه‌ای به من دادید؛ مهم‌ترین آن، تلاش، نظم شخصی و ایستادن در جانب حق بود.

تلاش برای شما یک باور است. هیچ‌وقت دست از آن برای رسیدن به کمال برنداشتید. در هر شرایطی، بهترین تصمیم و درست‌ترین کار را انجام دادید. از همه مهم‌تر، ایستادن در جانب حق از هر دستاوردی برایتان مهم‌تر بود.

شاید هیچ کلمه‌ای نتواند شما را به‌درستی وصف کند، جز معلم. شما معلم بودید، اما نه فقط در کلاس درس — در رفتار، در نگاه، و در شیوه‌ی زندگی. به ما یاد دادید که دانایی بدون اخلاق، بی‌معنا است. در دنیای پر از هیاهو، آرام و استوار ماندید؛ با وجدان، و با عشقی بی‌پایان به یاد دادن و یاد گرفتن.

به وجود شما افتخار می‌کنم.

زهرآ صابری نجفی
فرزند استاد

به افتخار پدری که درس انسانیت را پیش از هر دانشی در وجودم کاشت.

پدر عزیزم، سال‌ها کنار تو بزرگ شدم و فهمیدم که بعضی انسان‌ها فقط درس نمی‌دهند؛ آگاهی می‌آفرینند. تو یکی از همین انسان‌ها هستی—استادی که نه تنها ریاضی را آموزش دادی، بلکه راه درست اندیشیدن، درست زیستن و انسانی‌تر شدن را نیز به شاگردانت بخشیدی. هر کلاسی که تو برگزار کردی، چراغی بود برای ذهن‌ها؛ و هر رفتاری که نشان دادی، درسی بود برای دل‌ها. من همیشه از دیدن احترام و علاقه دانشجویان فهمیده‌ام که تو فقط یک معلم نبودی، بلکه الهام‌بخش رشد و آگاهی بودی؛ کسی که یاد می‌داد چگونه فکر کنند، چگونه انتخاب کنند و چگونه انسان بهتری شوند. اما برای من، پدر عزیزم، تو نخستین و مهم‌ترین استاد زندگی بودی. هر قدمی که امروز برمی‌دارم، ریشه در دانایی و مهربانی تو دارد. از تو آموختم که ارزش آدمی در اثری است که بر جان دیگران می‌گذارد—و تو این اثر را در زندگی من و در زندگی بسیاری از شاگردانت گذاشته‌ای. من به داشتن پدری چون تو می‌بالم؛ به دانشی که بخشیدی، به روشنایی‌ای که در دل‌ها کاشتی، و به انسانی که در من ساختی.

با عشق و احترام

دکتر اصغر کرایه‌چیان
عضو هیئت علمی پیشکسوت دانشکده علوم ریاضی
دانشگاه فردوسی مشهد

استادی منضبط و مسئولیت‌پذیر

آشنایی من با آقای دکتر صابری نجفی به سال ۱۳۴۷ برمی‌گردد، سالی که در دانشکده علوم دانشگاه مشهد به‌عنوان کارشناس ریاضی استخدام شدم. یادم هست اولین کلاسی که رفتم، کلاس حل تمرین درس هندسه دیفرانسیل بود که آقای دکتر سعادت که رئیس دانشکده هم بودند، برای دانشجویان سال سوم رشته ریاضی ارائه کرده بودند. در این کلاس جمعی از دانشجویان علاقه‌مند به ریاضی که بعداً از اساتید برجسته این دانشکده شدند، از جمله آقای دکتر رجب‌زاده، دکتر نخعی‌زاده، دکتر توتونیان، دکتر وحیدیان و دکتر صابری نجفی حضور داشتند.

آقای دکتر صابری پس از اخذ مدرک کارشناسی در سال ۱۳۵۰، در دانشگاه تبریز و سپس در کانادا و آمریکا به تحصیل ادامه دادند و پس از مدتی اقامت در خارج از کشور، از سال ۱۳۷۳ در گروه ریاضی کاربردی دانشگاه فردوسی مشهد فعالیت‌های آموزشی و پژوهشی خود را آغاز نمودند.

دکتر صابری استادی منظم، مسئولیت‌پذیر، جدی و توانمند هستند. این‌جانب سال‌هاست افتخاری همکاری با ایشان در گروه تحقیقی آنالیز عددی داشته‌ام. از صمیم قلب برای ایشان در ادامه مسیر زندگی، آرزوی سلامتی، موفقیت و شادکامی دارم.

دکتر علیرضا سهیلی
عضو هیئت علمی دانشکده علوم ریاضی
دانشگاه فردوسی مشهد

بسیار خوشوقتم که این فرصت برای این جانب فراهم گردید که در خصوص همکار گرامی جناب آقای دکتر جعفر صابری چند سطری بنویسم. آشنایی بیشتر من، بعد از انتقال این جانب به دانشگاه فردوسی مشهد در سال ۸۹ اتفاق افتاد. البته برادر بزرگوار ایشان را که از اساتید برجسته دانشگاه گیلان هستند، از سال‌های پیش‌تر آشنایی داشته و در داوری رساله دکتری با یکدیگر همکاری داشتیم.

زمینه تخصصی جناب دکتر صابری حل عددی معادلات انتگرال می‌باشد و در سال‌های آخر خدمت خود به روش‌های نیمه تحلیلی - نیمه عددی علاقه‌مند بودند. یکی از این روش‌ها که ایشان به همراه دانشجویان خود مقالات ارزشمندی در آن زمینه به چاپ رساندند، روش هموتوبی هی $He's Homotopy Method$ است. جناب دکتر صابری را یک فرد آکادمیک جدی و صریح در تعاملات اجتماعی و علمی شناختم و همیشه مورد احترام همکاران گروه و دانشکده بوده‌اند. شنیده‌ام که علاقه‌مند به موضوعات مرتبط با آموزش ریاضی هستند و در این زمینه مطالعات و نقطه نظرات تخصصی دارند. امیدوارم برای بهره‌برداری علاقه‌مندان، این مطالب تدوین و انتشار داده شود.

در پایان برای ایشان سلامتی، شادکامی و عاقبت‌به‌خیری آرزو مندم.

دکتر علی وحیدیان کامیاد

عضو هیئت علمی پیشکسوت دانشکده علوم ریاضی

دانشگاه فردوسی مشهد

آقای دکتر جعفر صابری نجفی، دوست و همکار و همکلاسی دوره کارشناسی در سال‌های ۱۳۴۵ تا ۱۳۴۹. این جانب افتخار داشتم که در دوره کارشناسی ریاضی با آقای دکتر صابری در دانشکده علوم دانشگاه مشهد همکلاسی باشم. شاید بی‌مناسبت نباشد که عرض کنم در آن سال‌ها آقای دکتر سعادت رئیس دانشکده بودند و آقای دکتر اسمعیل بیگی، ریاست دانشگاه مشهد را به عهده داشتند و دانشکده علوم در خیابان اسرار فعالیت می‌کرد. جالب است اینکه اشاره کنم که تعدادی از مدرسین دوره کارشناسی ریاضی دانشگاه، دبیران مجرب ریاضی مشهد بودند و اینکه چند استاد، معروف به استادان پروازی، روزهای پنجشنبه و جمعه از دانشگاه تهران برای تدریس به دانشگاه مشهد تشریف می‌آوردند. از جمله آن‌ها مرحوم پروفسور فاطمی، مرحوم دکتر قینی، دکتر وحدتی و دکتر هشترودی بودند. همچنین عرض کنم که آقای دکتر صابری از اعضا تیم والیبال دانشکده علوم بودند و ضمناً ایشان به‌عنوان خوشنویس یا به عبارتی خوش خط کلاس ما بودند. پس از فارغ‌التحصیلی دوره کارشناسی، ایشان در مقطع کارشناسی ارشد دانشگاه تبریز قبول شدند و پس از اتمام دوره کارشناسی ارشد، به‌عنوان عضو هیئت علمی گروه ریاضی دانشگاه تبریز پذیرفته شدند و پس از چند سال خدمت موفقیت‌آمیز در دانشگاه تبریز به‌عنوان دانشجوی بورسیه از طرف دانشگاه تبریز برای گذراندن دوره دکتری ریاضی به کانادا تشریف بردند و پس از دریافت درجه دکتری ریاضی مجدداً مشغول تدریس و پژوهش در دانشگاه تبریز شدند و هم‌زمان راهنمایی دانشجویان ارشد و دکتری را هم به عهده داشتند. آقای دکتر صابری برای عضویت در گروه ریاضی دانشکده علوم ریاضی دانشگاه مشهد اظهار تمایل کردند که با موافقت دانشگاه فردوسی ایشان از دانشگاه تبریز به دانشگاه فردوسی منتقل شدند. گروه ریاضی دانشکده علوم ریاضی مشهد از حضور ایشان استقبال کرد و ایشان فعالیت‌های آموزشی و پژوهشی را در دانشکده علوم ریاضی انجام دادند و استاد راهنمای تعداد بسیاری از فارغ‌التحصیلان دانشجویان دوره‌های ارشد و دکتری ریاضی به نحو احسن انجام دادند.

در پایان سلامتی و تندرستی آقای دکتر صابری نجفی را از ایزد منان خواستارم.

دکتر فائزه توتونیان

عضو هیئت علمی پیشکسوت دانشکده علوم ریاضی

دانشگاه فردوسی مشهد

بیش از ۵۰ سال است که جناب آقای دکتر صابری را به عنوان یک همکلاسی و به عنوان یک همکار می‌شناسم. اولین بار ایشان را در اول مهرماه سال ۱۳۴۵ هنگامی که هر دو تحصیلات دانشگاهی خود را در دانشگاه فردوسی مشهد به عنوان دانشجوی کارشناسی ریاضی شروع نمودیم، در کلاس آشنا شدم و بیش از ۴۰ سال است که در گروه ریاضی دانشگاه فردوسی مشهد افتخار همکاری با ایشان را دارم.

ضمناً این شانس را داشته‌ام که استاد مشاور برخی از دانشجویان دکترای ایشان باشم و از نظر علمی با ایشان همکاری نمایم. از خصوصیات بارز ایشان می‌توانم از جمله سخت‌کوشی، ثابت‌قدم بودن و کمک و یاری به دیگران به‌ویژه دانشجویان را نام ببرم. این خصوصیات باعث شده است که ایشان فردی موفق هم در زندگی خانوادگی و هم در زندگی اجتماعی و شغلی باشند. ایشان فردی آرام هستند و این باعث می‌شود که دانشجویان بتوانند از راهنمایی‌های ایشان بدون دغدغه بهره‌مند گردند. از نظر علمی همه شاهد هستیم که مقام استادی را سریع کسب نموده‌اند و همچنین دانشجویان کارشناسی ارشد و دکترای موفق را نیز راهنمایی نموده‌اند و دارای مقالات با ارجاع بسیار هستند. باعث افتخار این جانب است که سالیان دراز همکار ایشان بوده‌ام.

از خداوند متعال توفیق روزافزون ایشان را در ارتقای جامعه علمی ایران، انجام کارهای خیر و کمک به دیگران، همراه با سلامتی و طول عمر باعزت مسئلت می‌نمایم.

دکتر محمد شهروزی
عضو هیئت علمی دانشکده علوم ریاضی
دانشگاه فردوسی مشهد

بنده به عنوان شاگرد، توفیق داشتم که از محضر پربرکت استاد در دروس ریاضی عمومی ۳ و توابع مختلط بهره‌مند شوم. بیان شیوا و کلام دل‌نشین ایشان، همراه با تشویق‌های بی‌دریغ به سبب اخذ نمرات شایسته در امتحان میان‌ترم، سهمی بسزا در پیشرفت این حقیر داشت. سلامت، سعادت و طول عمر باعزت آن استاد گران‌مایه را از درگاه احدیت مسئلت دارم.

با آرزوی بهترین‌ها برای شما.

دکتر مصطفی توکلی
مدیر گروه ریاضی کاربردی
دانشگاه فردوسی مشهد

آشنایی این جانب با استاد ارجمند، جناب آقای دکتر جعفر صابری نجفی، به دو دوره دانشجویی و عضویت هیئت علمی این جانب بازمی گردد؛ با این حال، خود را بیش و پیش از هر چیز، شاگرد مکتب فکری و آموزشی ایشان می دانم.

جناب دکتر نجفی در طول سالیان خدمت، نقش برجسته ای در تعالی علمی دانشگاه فردوسی مشهد داشته و شاگردان فرهیخته و توانمندی را برای جامعه علمی کشور پرورش داده اند. در این مجال، مایلم بر بعد آموزشی شخصیت ایشان تأکید کنم.

دکتر نجفی استادی کم نظیر در امر آموزش اند و شیوه بیان و سخنرانی های آموزشی ایشان همواره در ذهن و جان مخاطب ماندگار می شود. روزی به یاد دارم که ایشان در دفتر گروه حضور یافتند و با شور و شوق وصفناپذیری از رسالت آموزش و عشق به معلمی سخن گفتند؛ چنانکه لرزش اندک صدایشان و بغضی که در گلو داشتند، حکایت از عمق علاقه و تعهد ایشان به آموزش ریاضی می کرد. سپس مجموعه ای از تجربه ها و پیشنهادهای مکتوب خود برای ارتقای آموزشی دانشکده را به این جانب ارائه نمودند.

مایه مباهات است که دانشکده علوم ریاضی توفیق میزبانی استادانی با چنین سطح از تعهد، عشق و تعلق خاطر به علم و آموزش را داشته است. از خداوند مهربان برای ایشان عمر بابرکت و عزتی پایدار مسئلت می کنم.

با آرزوی توفیقات روزافزون

نعمت عبدی

عضو هیئت مؤسس انجمن معلمان ریاضی استان خراسان رضوی

استادی که به ویژگی‌های معرفتی ریاضیات عینیت می‌بخشد

سخن گفتن درباره فرزانه‌ای که در کلاس درس و مواجهه با دانشجویان، معلمان و همکاران حالات با روح و ریحان متأثر از دانش ریاضیات را به نمایش می‌گذارد، سخت می‌باشد، اما ابعاد اخلاقی، اندیشگی، خردورزی، نظم، دقت، بروز بودن علمی و حس شوق‌انگیزی که کمالات ایشان در انسان به وجود می‌آورد، یادآوری صفات نیکوی وی حس مثبت و لذت بخشی را ایجاد می‌کند و دشواری کاربرست کلمات را آسان می‌سازد.

بنا به تجربه فردی ناشی از مواجهات عمومی و حضور ایشان در جمع معلمان ریاضی استان و بیان خاطرات دانشجویان و دانشجو معلمان از استاد عزیز، گواه ماندگاری حسن اخلاق، رفتار و نگرش علمی ایشان در ذهن مخاطبین است، و اجازه می‌خواهم در اینجا دو خاطره را در مقوله‌های عمومی و علمی بیان کنم:

یکی از دانشجویان استاد که درس‌های آموزش ریاضی یک و دو را با ایشان داشته است، می‌گفت: در کلاس مشغول ارائه پروژه، بدون در اختیار داشتن طرح درس بودم، که استاد فرمود مگر طرح درس ندارید! من باعجله و لحنی که برای خودم نیز خوشایند نیامد بیان کردم، لزومی ندارد که طرح درس را در حین ارائه داشته باشم! اما استاد با تأمل و لحنی خوشایند فرمود اشکالی ندارد، فقط سؤالی کردم.

وی نیز در باب دقت استاد در ارزشیابی واقعی از دانشجویان می‌گفت: در یک درس از استاد نمره ۱۶/۷۵ را به‌عنوان دومین نمره کلاس گرفتم، و در مواجهه فردی به ایشان عرض کردم، استاد نمره ۱۶/۷۵ همان ۱۷ است، ایشان به‌صراحت، اما با لحن خوش فرمود، نه نمره ۱۷ نمره دانشجویی می‌باشد که آن را اخذ کرده است.

آری، استاد صابری عزیز دو گوهر، دانش ریاضیات و اخلاق، را یکجا در جان شاگردان جای‌داده است. از این‌رو خدمات علمی ایشان را طی سالیان متمادی در حوزه دانش و آموزش ریاضیات، ارج می‌نهیم و رفتار نیکویش را که به‌مثابه الگوی ماندگار در ذهن ما است، بکار می‌بندیم. سلامت و بهروزی را برای ایشان و خانواده گرامی‌شان از درگاه خداوند بی‌همتا آرزو مند.

با احترام

دکتر محمدهادی فراهی
عضو هیئت علمی پیشکسوت دانشکده علوم ریاضی
دانشگاه فردوسی مشهد

بسمه تعالی

برگزاری نکوداشت برای اساتید پیشکسوت ضمن آنکه فرصتی ارزشمند در قدرشناسی از استادانی است که عمر خود را در راه اعتلا و سربلندی رشته تخصصی خود صرف کرده‌اند فرایندی مؤثر در انتقال خصلت‌های نیکوی این بزرگواران به جامعه علمی و دانشجویان آینده‌ساز این کشور است.

دانشکده علوم ریاضی دانشگاه فردوسی مشهد یکی از محافل علمی معتبر و دیرپای دانشگاهی در ایران است که در سال‌های حیات پربار خود استادان و اندیشمندان بنامی را به جامعه علمی کشور و حتی جامعه علمی جهانی معرفی کرده است که موجب مباهات و افتخار برای دانشکده علوم ریاضی و دانشگاه فردوسی مشهد بوده‌اند.

خوشبختانه قدردانی و سپاسگزاری از این بزرگواران با برگزاری مراسم‌های نکوداشت یکی از اقدامات شایسته است که چند سالی است در دانشکده علوم ریاضی برگزار و تداوم‌یافته و هم‌اینک شاهد برگزاری مراسم نکوداشت دکتر جعفر صابری نجفی، استاد اخلاق مدار و مبرز دانشکده علوم ریاضی هستیم .

آشنایی این‌جانب با استاد صابری نجفی به سال‌های طولانی و بعد از بازگشت ایشان و اتمام تحصیلات دکتری از Iowa State University آمریکا برمی‌گردد. البته این‌جانب با آقای دکتر هاشم صابری نجفی برادر استاد و عضو هیئت علمی دانشگاه گیلان از دوران دانشجویی در دانشگاه فردوسی مشهد هم‌کلاس و دوست صمیمی بوده و هستم.

برخورد دوستانه و صمیمانه‌ی استاد با همکاران هیئت علمی و دانشجویان یکی از شاخصه‌های برجسته دکتر جعفر صابری نجفی می‌باشد. علاوه بر شخصیت علمی برجسته ایشان، از دیگر ویژگی‌های دکتر تواضع و فروتنی ایشان است. همین تواضع و فروتنی و خوش‌رویی موجب الفت همکاران و دانشجویان با ایشان شده است.

از ویژگی‌های دیگر استاد جعفر صابری نجفی، نظم، دقت و وسواس مثال‌زدنی در مسائل و موضوعات علمی است. دکتر صابری شخصیتی وقت‌شناس، صریح‌اللهجه و البته در برخورد با مسائل دارای سعه‌صدر بی‌نظیری هستند.

علی‌رغم بازنشستگی استاد، ایشان کماکان باعلاقه و انرژی به کارهای علمی مشغول‌اند و غالباً در اتاق کار خودشان در دانشکده علوم ریاضی حضور می‌یابند. هرگاه فرصتی پیش آید از حضور و گفت‌وگو با ایشان در اتاقشان استفاده کرده و لذت می‌برم. صداقت در گفتار و ابراز نظر صریح و بی‌ریا، مشخصه‌ای است که من را همیشه شیفته گفتگو با دکتر صابری نجفی می‌کند.

از خداوند متعال برای ایشان طول عمر بابرکت و ادامه راه پرثمر و خدمتگزاری برای جوانان این کشور آرزو مندم.

دکتر سهراب عفتی
عضو هیئت علمی دانشکده علوم ریاضی
دانشگاه فردوسی مشهد

در تاریخ دانشگاه، استادانی هستند که حضورشان تنها در حد تدریس و انتقال دانش خلاصه نمی‌شود؛ بلکه وجود آنان همچون چراغی آرام و پرفروغ، مسیر رشد علمی و انسانی نسل‌های پیاپی را روشن می‌سازد. استادانی که با منش نیکو، اخلاق والا و ژرفای علمی خویش، نه تنها ذهن‌ها را می‌پرورانند، بلکه روح‌ها را نیز سامان می‌بخشند.

در میان چنین بزرگان، نام دکتر جعفر صابری نجفی - استاد گران قدر گروه ریاضی کاربردی دانشگاه فردوسی مشهد جایگاهی فراتر از یک عنوان دانشگاهی دارد؛ نامی آشنا، الهام‌بخش و ماندگار در خاطر دانشجویان و همکاران.

کلاس‌های درس دکتر صابری نجفی، صحنه‌ای از ترکیب دانش عمیق و رفتار انسانی است. ایشان مفاهیم دشوار ریاضی را با زبانی آرام، روشن و سنجیده بیان می‌کنند؛ شیوه‌ای که پیچیدگی‌های ریاضیات کاربردی را برای دانشجویان دل‌نشین و قابل فهم می‌سازد.

دانشجویان همواره از متانت، احترام و صبر ایشان به عنوان ویژگی‌هایی یاد می‌کنند که حس امنیت و اعتماد را در فضای آموزش ایجاد کرده و راه را برای اندیشیدن، پرسیدن و کشف کردن هموار می‌سازد.

دکتر صابری نجفی سال‌ها به عنوان راهنما و مشاور پایان‌نامه در مقاطع کارشناسی ارشد و دکتری فعالیت کرده‌اند و نقش مهمی در شکل‌گیری مسیر پژوهشی دانشجویان داشته‌اند. بسیاری از پایان‌نامه‌ها و پژوهش‌هایی که تحت هدایت ایشان انجام شده، در پیشرفت علمی دانشجویان و درک عمیق‌تر آنان از ریاضیات کاربردی مؤثر بوده است.

شاگردان ایشان امروز در دانشگاه‌ها، مراکز پژوهشی و حوزه‌های تخصصی مختلف مشغول فعالیت‌اند و خود به چراغ‌های تازه‌ای در مسیر علم تبدیل شده‌اند.

طی سال‌های خدمت علمی، دکتر صابری نجفی مسئولیت‌های مختلفی در گروه و دانشکده بر عهده داشته‌اند. فعالیت‌های آموزشی و اجرایی ایشان، از مدیریت‌های دانشگاهی تا

همکاری در امور علمی و پژوهشی، همواره با دقت، نظم و احساس مسئولیت همراه بوده است .

نگاه راهبردی، دقت علمی و تعهد ایشان به کیفیت آموزشی، نقش قابل توجهی در تقویت فضای علمی گروه ریاضی کاربردی داشته و باعث رشد برنامه‌های آموزشی و پژوهشی شده است .

پژوهش‌های دکتر صابری نجفی در حوزه‌های مختلفی از ریاضیات کاربردی شکل گرفته است؛ از معادلات انتگرالی و روش‌های عددی تا موضوعات پیشرفته‌تر در تحلیل و محاسبات. آثار علمی ایشان، شامل مقالات پژوهشی، ارائه‌های علمی و مشارکت در پروژه‌های تحقیقاتی، سهم ارزشمندی در توسعه ریاضیات کاربردی در کشور دارد و برای پژوهشگران این حوزه الهام‌بخش است .

آنچه شخصیت علمی دکتر صابری نجفی را ماندگار می‌سازد، نه صرفاً دانش گسترده یا تحقیقات علمی ایشان، بلکه اخلاق، فروتنی، آرامش و رفتار انسانی ایشان است .

استادی که با برخورد ارزشمند و مسئولانه خود، الگویی روشن از زیست علمی و اخلاقی ارائه کرده است؛ الگویی که دانشجو نه تنها در جلسات درس، بلکه در تمام مسیر زندگی علمی همراه خود خواهد داشت .

میراث دکتر صابری نجفی در ذهن و دل دانشجویان، همکاران و جامعه علمی دانشگاه فردوسی مشهد پایدار خواهد ماند؛ میراثی از علم، مهر، صبر، اخلاق و تلاش خستگی‌ناپذیر . هر دانشجویی که از کلاس ایشان عبور کرده، شاهدی است بر اثرگذاری عمیق این استاد بزرگ .

همان‌گونه که ایشان چراغ راه بسیاری بوده‌اند، بی‌تردید فروغ این چراغ در مسیر نسل‌های آینده نیز روشن خواهد ماند.

دکتر مرتضی گچیزان
عضو هیئت علمی دانشکده علوم ریاضی
دانشگاه فردوسی مشهد

بسیار خرسندم از اینکه فرصتی پیش آمده که چند جمله در حد بضاعت در مورد استاد ارجمند و پیشکسوت گروه ریاضی کاربردی جناب آقای دکتر جعفر صابری نجفی بنویسم. من افتخار شاگردی استاد صابری را نداشتم اما از سال ۱۳۸۵ که به گروه ریاضی کاربردی دانشکده علوم ریاضی پیوستم با ایشان از نزدیک آشنا شدم و با توجه به اینکه تخصص من با استاد صابری یکی بود بیشتر توانستم با ایشان ارتباط بگیرم و از تجربیات و ویژگی‌های علمی و اخلاقی و روابط اجتماعی استاد صابری استفاده کنم. تواضع ایشان باعث شده بود که من بتوانم در پایان‌نامه‌های کارشناسی ارشد و همچنین رساله‌های دکتری با استاد صابری همکاری کنم و این برای من موجب مباحثات بود. در ایامی که من مدیر گروه ریاضی کاربردی بودم، بازخورد دانشجویان به‌ویژه دانشجویان تحصیلات تکمیلی از کلاس‌های ایشان نشان‌دهنده دقت، نظم و جدیت در کلاس بود. یکی از ویژگی‌های بارز دکتر صابری دقت در داوری پایان‌نامه‌ها و رساله‌های دکتری بود که با ریزبینی و پیشنهادات سازنده بر غنای این متون می‌افزودند. یکی دیگر از ویژگی‌های جناب آقای دکتر صابری، پیگیر بودن ایشان در امور محوله بود. همواره پیگیر موضوعاتی بودند که به ایشان واگذار می‌شد و تا حصول نتیجه آن را رها نمی‌کردند.

امیدوارم که ایشان همیشه در صحت و سلامت باشند و ما همچنان بتوانیم از تجربیات استاد بهره‌مند شویم. در انتها از مدیران دانشکده علوم ریاضی و همچنین همکاران گروه ریاضی کاربردی که همت کرده و مراسم نکوداشت استاد صابری را برگزار کردند تشکر و سپاس‌گزاری می‌کنم. بدیهی این نکوداشت کوچک‌ترین کاری است که در جهت قدردانی از این عزیزان می‌توان انجام داد.

دکتر امین منصوری

عضو هیئت علمی دانشکده علوم ریاضی

دانشگاه فردوسی مشهد

به نام خداوند لوح و قلم
خدایی که دانندهٔ رازهاست

حقیقت‌نگار وجود و عدم
نخستین سرآغاز آغازهاست

هرچه کوشیده‌ام تا در وصف استاد محترم، جناب آقای دکتر جعفر صابری نجفی، بنویسم، به نظرم تلاشی ناکافی بوده است؛ چراکه ابعاد شخصیتی ایشان فراتر از آن است که در قالب کلمات بگنجد. باین حال، بر خود لازم می‌دانم جمله‌هایی کوتاه در بیان ویژگی‌های برجسته‌ی ایشان به رشته‌ی تحریر درآورم.

در دوره‌ی کارشناسی، توفیق داشتم تا از محضر این استاد بزرگ بهره‌مند شوم. درس آنالیز عددی ۱ را نزد ایشان آموختم و از بیان شیوا و دقیقشان بهره‌برد. دقت و تعهد ایشان در تدریس، همواره برایم ستودنی و الهام‌بخش بود. راهنمایی‌های استاد در طول دوران تحصیل، همواره گشاینده‌ی مشکلات درسی من بود. گاه و بی‌گاه، خدمت ایشان می‌رسیدم و باروبی گشاده و طبعی بلند، مرا راهنمایی می‌کردند و یاری می‌دادند.

نکوداشت اساتید و پیشکسوتان، در حقیقت پاسداشت علم، فرهنگ و بزرگ‌منشی است. بزرگداشت مقام استادان و فرهیختگان ریاضی، به‌طور کلی ارج نهادن به علم ریاضیات و عاملی برای ارتقای آن است. چنین آیین‌هایی سبب می‌شوند دانشجویان و پژوهشگران، بیشتر با چهره‌های برجسته‌ی علمی آشنا شوند و این آشنایی، انگیزه‌ای مضاعف برای تلاش و پژوهش در این رشته ایجاد می‌کند. بنابراین، نکوداشت استادی بلندمرتبه و گران‌قدر همچون دکتر صابری نجفی، درواقع گامی در جهت گسترش و ارج نهادن به علم ریاضیات است.

در پایان، برای استاد عزیزم، دکتر صابری نجفی، آرزوی تندرستی و توفیق روزافزون دارم و امیدوارم بتوانیم در آینده نیز از حضور پربرکت و همراهی ارزشمند ایشان بهره‌مند باشیم.

دکتر محمدحسین دلیری بیرجندی
رییس اداره گسترش و برنامه ریزی درسی
دانشگاه جامع علمی کاربردی خراسان جنوبی
و دانشجوی سابق استاد

الگوی همیشگی ام در همه عرصه ها

هر آن کس خدمتِ جانان به جان کرد به گیتی نامِ خود را جاودان کرد.

گاه نوشتن سخت می‌شود؛ جهان واژگان آن قدر محدود می‌گردد که یافتن کلمه‌ای شایسته برای وصفِ انسانی بزرگوار، استادی عاشق، دلسوز و نمونه، دشوار می‌شود. چگونه می‌توان از کسی گفت که راه را نشان داد، در تاریکی چراغ شد و از شاگردی کوچک، انسانی امیدوار ساخت؟

آری؛ مقام والای استاد فرزانه، جناب آقای دکتر صابری نجفی، یکی از اساتید برجسته و پیشکسوت ریاضی کاربردی در حوزه معادلات انتگرالی، بر کسی پوشیده نیست. از سال ۱۳۸۲ که به‌عنوان دانشجوی کارشناسی ارشد وارد دانشگاه فردوسی مشهد شدم، افتخار آشنایی و شاگردی ایشان را داشته‌ام و دروس مختلفی در مقاطع کارشناسی ارشد و دکتری را در محضر ایشان آموختم. افزون بر این، پایان‌نامه کارشناسی ارشد و رساله دکتری‌ام نیز با راهنمایی ایشان شکل گرفت.

دکتر صابری، افزون بر مهارت و استادی در تدریس، نسبت به شاگردان خود مهری پدرا نه داشتند. از دانشجویان انتظار تلاش و پاسخ‌گویی دقیق داشتند، اما در کنار آن، دغدغه مسائل و مشکلاتشان را نیز با نگاهی سرشار از محبت دنبال می‌کردند؛ و همین دلیل است که خاطره ایشان هرگز از ذهن دانشجویانشان محو نمی‌شود. اخلاق نیکو، توجه و دلسوزی در کلاس درس، و هدایت کارآمد پژوهشی ایشان سبب شده است که بسیاری از شاگردانشان امروز در دانشگاه‌های داخل و خارج کشور، به‌عنوان اعضای هیئت علمی، ادامه‌دهنده ی راه روشن ایشان باشند.

یکی از ویژگی‌های برجسته‌ی دکتر صابری، دقت نظر مثال‌زدنی در نگارش پایان نامه‌ها و رساله‌های دانشجویان بود. ایشان با موشکافی و حوصله، تک‌تک خطوط را می‌خواندند و بر درستی نگارش، انسجام مطالب و ادب کلام تأکید داشتند. در فرصت‌هایی که بیرون از فضای رسمی کلاس در کنار ایشان بودم، خاطرات شیرین و پربارشان را می‌شنیدم؛ خاطراتی که حکایت از تجربه ارزشمند و زیست پربار این استاد بزرگ داشت.

با آنکه دکتر صابری انسانی موفق و شناخته‌شده بودند، ذره‌ای خودستایی یا خودشیفتگی در وجود ایشان دیده نمی‌شد. در ارتباط با همکاران و دانشجویان در محیط دانشگاه و بیرون از آن همواره متواضع، صمیمی و نجیب‌منش بودند.

رابطه استاد صابری با دانشجویان شان حقیقتاً رابطه‌ای پدرا نه بود؛ رابطه‌ای که من در طول تحصیل عمیقاً آن را تجربه کردم و هنوز نیز احساسش می‌کنم. به جرأت می‌توان گفت روزهایی که در کلاس درس ایشان گذشت، تنها برگ‌های تقویم نبود، بلکه نقطه عطف‌هایی بود که مسیر اندیشه و زندگی مرا شکل داد. در محضر ایشان آموختم که دانستن، اگر با انسانیت درنیا میزد، بی‌ارزش است، و فهمیدن، اگر به روشن‌بخشی نینجامد، بی‌ثمر است. در مسیر پریچ‌وخم تحصیل و پژوهش، بارها پیش آمد که راه بر من تنگ شد یا گرهی پیش رویم قرار گرفت؛ اما نگاه مطمئن و آرامش‌بخش ایشان، همانند نسیمی که بر آتش اضطراب بوزد، دل را روشن و راه را هموار می‌کرد. کمتر انسانی را دیده‌ام که این چنین، هم در علم سرآمد باشد و هم در انسانیت، سخاوتمند و بی‌دریغ.

امروز، پس از سال‌ها، وقتی به گذشته می‌نگرم، درمی‌یابم که بیش از هر درس و کتاب، به حضور و شیوه زیستن دکتر صابری مدیونم؛ به صبری که آموختند، به بزرگواری که نشان دادند و به ایمان آرامی که در دل شاگردانشان نشانند.

برای شاگردی چون من، توفیق شاگردی ایشان نه تنها افتخاری علمی، که بخشی از هویت انسانی‌ام است. این چند سطر، تنها ادای دینی کوچک است در برابر سال‌ها مهر، بردباری و بزرگواری ایشان.

و اما پایان سخن:

نام شما برای من یادآور صرفاً یک استاد نیست؛ یادآور پدری مهربان است که بی‌هیچ چشمداشتی دست شاگردش را گرفت تا بتواند راه خود را روشن‌تر ببیند.

از درگاه ایزد منان برای استاد عزیزم سلامت، طول عمر و توفیق روزافزون مسئلت دارم.

با نهایت احترام و ارادت

دکتر محمد محرابی نژاد
دانشجوی سابق استاد

من از سال ۱۳۸۶ افتخار شاگردی آقای دکتر صابری نجفی را در دانشگاه فردوسی مشهد دارم. اجازه دهید که فارغ از شخصیت علمی، فقط به یکی از خصوصیات اخلاقی ایشان اشاره کنم. نکته‌ای که اینجانب سعی کردم از ایشان یاد بگیرم و در زندگی شخصی و کاریم از آن استفاده کنم.

برای همه ما پیش آمده‌است که قرار است کاری را انجام دهیم ولی بنا به دلایل مختلف آن کار در مدت زمانی که برای آن منظور در نظر گرفتیم انجام نمی‌شود. در زمانی که دانشجوی دکتری هستیم باید پاسخگوی استاد راهنما و مشاور و ... باشیم. آنجاست که اگر کارمان را درست انجام نداده باشیم یا به خاطر مشکلاتی که برایمان پیش آمده‌است، نتوانیم به قولمان و وظیفه محوله در زمان مورد انتظار عمل کنیم، دائماً استرس داریم که به استادم چه بگوییم؟! استاد چه جوابی خواهد داد؟ آیا دلایلم را قبول می‌کند یا فکر می‌کند بهانه‌جویی می‌کنم؟

یکی از محاسن اخلاقی آقای دکتر صابری این بود که به حرف‌های ما کامل گوش می‌دادند و "عذر ما را با روی خوش" می‌پذیرفتند. درست است که من هم آدمی نبودم که زیاد بدقولی کنم، ولی بعضی اوقات که بنا به دلایلی پیش می‌آمد که نمی‌توانستم کارم را به موقع انجام بدهم، خیالم راحت بود که آقای دکتر، عذرم را می‌پذیرفتند و با روی خوش هم این کار را می‌کردند. چون دانشجویهایشان را می‌شناختند و درک می‌کردند که همه ما انسان هستیم با هزار مشغله و گرفتاری. ایشان با این کار حس خوبی از اعتماد و درک را در طرف مقابل ایجاد می‌کردند و مانند پدری دلسوز با ما برخورد می‌کردند.

من هم سعی کردم این اخلاق آقای دکتر را یاد بگیرم و عذر دوستان، خانواده، دانشجو و ... را تا حدی که معقول باشد و موجب سوء استفاده نشود، با روی خوش بپذیرم.

ممنونم آقای دکتر بابت همه چیزهایی که در طی این سال‌ها به ما یاد دادید.

برای شما، آرزوی طول عمر با عزت به همراه سلامتی و شادی در کنار خانواده دارم.

دکتر فهیمه اخوان
دانشجوی استاد

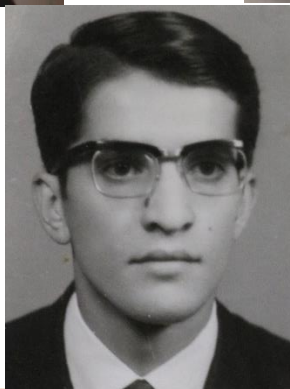
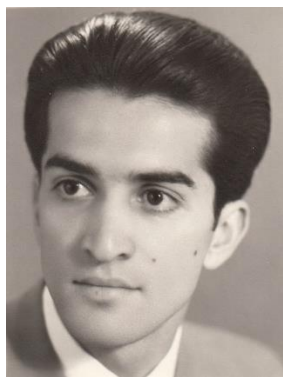
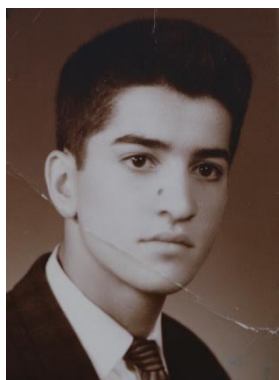
سال‌هایی که شاگردی استاد را تجربه کردم، سرشار از وقار علمی و طبع بلند ایشان بود. حضور حمایت‌گرانه‌ی ایشان مسیر تلاش‌های علمی و فردی مرا هموارتر می‌ساخت. جمله‌ای که از ایشان در ذهن و دل من ماندگار شده است، دعای پرمهری است که همواره بر زبان می‌آوردند: "انشالله سپید بخت شوی." این آرزوی نیک، برای من فقط یک جمله نبود؛ بلکه یادگاری ماندگار از استادی است که خیرخواهی و امید را به شاگردانش می‌بخشید و راه آینده را برایشان روشن می‌کرد.

به پاس همه مهر، دانایی و انسانیتشان، همواره خود را مدیون و سپاسگزار ایشان می‌دانم.

دکتر رضوان قوچانی
دانشجوی سابق استاد

در نكوداشت استاد عزیزمان،
سال‌ها از آن روزها گذشته، اما هنوز هرکدام از ما ردّی از نگاه، مهر و دانشی که در
دل‌وجانمان کاشتید با خود حمل می‌کنیم. شما فقط درس ندادید؛ چراغی روشن کردید که
مسیرمان را روشن‌تر و دل‌هایمان را امیدوارتر ساخت. اینک، با سپاس و احترام، به یاد شما
می‌ایستیم؛ استادی که بودنش برکت، کلامش آرامش و آموزش‌هایش هنوز هم راهنما و
همراه ماست. قدردانتان هستیم؛ امروز، همیشه، و همه‌جا.

تصاویر و اسناد

ویژه نامه نکوداشت دکتر جعفر صابری نجفی

